

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția: Piața Unirii No. 3. Administrația: Parcul Ștefan cel Mare No. 8.	Apare la 1 și la 15 a fiecărei luni	ABONAMENT: Parohiile: . . . . . 200 Lei Particulari: . . . . . 160 Lei Membrii Agrului . . . . 100 Lei
---	--	---

PARTEA OFICIALĂ

VALERIU TRAIAN FRENȚIU

DIN INDURAREA BUNULUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SF. SCAUN APOSTOLIC AL ROMEL, ARHIEPISCOP ASISTENT AL TRONULUI PONTIFICIU, EPISCOP ROMÂN UNIT DE ORADEA-MARE, DOCTOR ÎN SF. TEOLOGIE ETC.

VENERATULUI CLER ȘI IUBITULUI POPOR CREDINCIOS DIN EPARHIA NOASTRĂ, DAR ȘI MÂNTUIRE DELA DUMNEZEU ȘI BINECUVÂNTAREA NOASTRĂ ARHIEREASCĂ!

Iubiților Frați și Fii!

Avem în țara noastră, ca nici într'o altă țară, peste 120 Băi și locuri climaterice, unde cei bolnavi de diferite boale se pot vindeca. Bunul Dumnezeu însă a lăsat să se zidească biserici în fiecare comună și pentru cei bolnavi sufletește, ca să aibă loc de tămăduire și refacere sufletească. S. Ioan Gură de Aur ne spune (Hom. I. în C. F.) „Biserica este un loc de tămăduire sufletească, și aceia cari vin aci se cuvine să nu se reîntorcă acasă până ce n'au primit leacurile potrivite și cu acelea nu și-au vindecat ranele lor.“ Dar durere, nu toți cari merg la Băi se reîntorc acasă sănătoși, pentru că nu ascultă de sfaturile doctorilor, ci unii se reîntorc tot așa cum au mers, cu boalele ce le-au avut, iar alții și mai greu bolnavi. — Tot așa nici cei ce vin la biserică, nu se reîntorc toți vindecați, și nu toți își câștigă aci harul lui Dumnezeu și liniștea sufletească, ci mulți se reîntorc cu păcatele avute, iar alții pe lângă păcatele vechi își mai adaug și altele noi. Aceasta ne învață Mântuitorul nostru Isus Cristos, prin asemănarea ce s'a celit în S. Evanghelie de astăzi, în care ne spune, că: „doi oameni au intrat în biserică să se roage, unul Fariseu și altul Vameș. Fariseul stând, așa se ruga întru sine: Dumnezeule mulțumescu-ți, că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest Vameș. Ajunez de douăori în săptămână, dau zeciuială din toate câte le am. Iar Vameșul de parte stând, nu îndrăsnia nici să-și ridice ochii

săi la ceriu, ci-și bătea pieptul său zicând: Dumnezeule fii milostiv mie păcătosului. Zic vouă, că acesta s'a pogorît la casa sa, mai îndreptat decât acela. Că tot cel ce se înalță smeri-se-va, iar cel ce se smerește înălța-se-va.“ (Luca 18, 10—14). Iar în alt loc adaug: „Când faceți toate cele ce vi-s'au poruncit vouă, ziceți: slugi netrebnice suntem, că ce am fost datori a face am făcut“ (Luca 17 10). — Rugându-se, așa trebuia să zică și Fariseul din Evanghelia de azi, și atunci s'ar fi întors la casa sa sănătos sufletește. Precum ostașul, fără arme nu e nimic, nici armele fără ostaș, (cfr. Chrysostom), tot așa nici rugăciunea fără post și zeciuială și nici postul și zeciuiala fără rugăciune, nu e nimica. Câți creștini însă nu fac nici ceeace a făcut Fariseul, și se întorc dela biserică mai bolnavi sufletește decât au intrat. — Ca să nu fie aceasta iată las pe Fariseul să vă spună din nou și din nou: „dau zeciuială din toate câte am,“ și dacă acest Fariseu o poate face, de ce nu și tu creștinule?

Iubiților Frați și Fii! Îngrijorat de mântuirea sufletelor voastre, văzând, că lăcomia cuprinde tot mai mult sufletele creștinilor noștri, în anul trecut v'am trimis două epistole pastorale și un circular, îndemnându-vă să plătiți zeciuiala, căci a zecea parte din tot ce ne dă bunul Dumnezeu, „a Domnului este. Stântă Domnului“. Dânsul ne-a promis, că dacă îi vom da regulat zeciuiala, ne va binecuvânta ca să se umple jilnițele noastre de mulțime de grâu și să se verse teascurile noastre de vin;

iar dacă nu vom da zeciuiala, ne amenință cu blestemuri și că ne va pedepsi cu foamete, cu boale și cu moarte, ba chiar și cu robie. — Și totuși din Eparhia noastră, am fost foarte pușini, cari am dat regulat zeciuiala în anul trecut. Ori, creștinii catolici din Apus plătesc regulat zeciuiala și în catechismul lor, ca poruncă a cincina a bisericeii, e pus, să plătești regulat zeciuiala bisericeii. La noi, ovreii, pocăiții și ceialalți sectari, plătesc regulat zeciuiala. Intrebași pe bătrânii satelor noastre și vă vor spune, că moșii și strămoșii noștri toți au plătit regulat zeciuiala; numai după revoluția din 1848 au încetat oamenii noștri să mai plătească zeciuiala și numai lecticalul și zilele de lucru le plăteau Preoșilor, și din când în când câte o reparație. După războiul mondial, au început să plătească tot mai rău și neregulat chiar lecticalul și zilele de lucru convenite pentru susținerea Preoșilor, iar din anul trecut nu mai voiesc să plătească nici datoriile cu cari s'au ajutat când au fost în mari lipsuri și necazuri. Și nu-și aduc aminte, că Dumnezeu adevăr grăiește și ceea ce a legat Dumnezeu omul nu poate deslega. Dumnezeu nu ne-a deslegat de a plăti a zecea parte din tot ce câștigăm cu ajutorul Său, — fiindcă dela noi nu putem face nici un fir de păr, — ci cum ne-a amenințat ne și pedepsește și dacă anul trecut n'am voit să-i dăm a zecea parte din grâu, ne-a luat mai mult de jumătate prin rugina și seceta ce ne-a trimis-o ca pedeapsă. — Și funcționarii dacă nu au voit să plătească a zecea parte din plățile lor, zicând că e prea puțină, și li-s'a scăzut prea mult în anul trecut, iată vine Ministerul de Finanțe și le reduce din nou plata cu 10—12%. Și dacă nu vor începe nici acum să plătească zeciuiala, bunul Dumnezeu după trei luni, poate, iar se va folosi de Ministerul de Finanțe, să le scadă din nou din ceea ce le-a mai rămas, sau va trimite morburii în casa lor să spezeze cu medici și farmacie sau să piardă prin procese, sau prin foc sau apă sau alte nenorociri mai mult decât ar fi trebuit să dea ca zeciuială.

Iubiților Frați și Fii, nu vedeți pedeapsa lui Dumnezeu, că țara noastră atât de binecuvântată de Dumnezeu, care ar putea fi grănaul Europei și ar trebui să producă atâtă grâu ca să se exporteze, nu produce nici atâtă, ca să fie de ajuns pentru cei de acasă, ci a trebuit guvernul să dea ordin, ca făina de grâu să se mestece cu săcară și orz, ca să se ajungă, și în multe părți a trebuit să ne întorcem la mălai. — Dar aceasta este numai începutul și dacă nu vom crede și nu vom plăti

nici de acum încolo zeciuiala, criza se va potența, se va mări, fiindcă Dumnezeu adevăr grăiește și amenințarea o va săvârși. — Lăcomia însă întunecă mințile creștinilor și nu vreau să creadă nici ceea ce le poruncește Dumnezeu. — De aceea ne-a zis Isus în pilda despre omul cel bogat și Lazăr cel sărac prin gura lui Avram: „dacă pe Moise și pe proroci nu-i ascultă, măcar de s'ar și scula cineva din morți, nu vom crede“. Dreptaceea, cum Dumnezeu a grăit oarecând Poporului său ales prin prorocul Zaharia, așa vă grăiește acum vouă prin mine Arhierul vostru, zicând: „Întoarceți-vă la mine și eu mă voi întoarce către voi“. (Zah. 1, 3), căci de câte ori a venit Isus nu numai în casa voastră ci chiar și în sufletul vostru prin S. Cuminecătură și nu ați zis niciodată ca Zacheu mai marele vameșilor: „Iată jumătate din averia mea o dau săracilor, și de am înșelat pe cineva cu ceva întorc împătrit“. (Luca 19, 8). Nu vă înșelați pe voi înșiși-vă împăcându-vă conștiința cu aceea, că ați dat cam a zecea parte săracilor și spre alte scopuri bune, căci aceasta trebuie să o faceți din cele nouă părți ale voastre, iar a zecea parte este a lui Dumnezeu, peste aceasta nu puteți voi dispune, ci trebuie să i-o dați lui Dumnezeu, plătindu-o în casieria Eparhiei sau a parohiei, căci: „toată zeciuiala a Domnului este. Sfântă Domului (Levit. 27, 30). Isus ne-a poruncit „Dați dară cele ce sunt ale Împăratului Împăratului și cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu“ (Mat. 22, 21). Deci, precum nu poți zice că ai plătit impozitele și taxele comunale, dacă ai dat cam aceeași sumă cu cât ești impus la vre-unul sau la mai mulți funcționari sau la instituții de stat, ci ori cât bacșiș sau daruri ai fi dat, la Administrația financiară sau în casieria comunală trebuie să verși întreaga sumă cu care ai fost impus; tot așa zeciuiala, despre care zice însuși Dumnezeu că e a lui, Sfântă lui, trebuie să o plătim în casieria Eparhiei sau a bisericeii și din cele nouă părți ce sunt ale noastre putem da și trebuie să dăm celor lipșiți, reținându-ne numai atâtă de cât avem lipsă să trăim modest și să ne îmbrăcăm cuviincios. Pentru aceea ne zice Isus: „nu vă grijiți de sufletul vostru, ce să mâncați și ce să beți, nici de trupul vostru cu ce să vă îmbrăcați. Au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcămintea? Căutați la paserile cerului, că nici nu seamănă, nici nu seceră nici nu adună în jitnițe și Tatăl vostru cel, ceresc le hrănește pe ele. Au nu sunteți voi mai aleși decât acelea? Dar cine din voi grijindu-se poate să-și adaugă statului său un cot? și de

haine ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc; nici nu se ostenesc, nici nu lorc. Și zic vouă, că nici Solomon într-o toată mărirea sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintre aceștia. Deci dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, au nu cu mult mai vârtos pe voi puțin credincioșilor? Dreptaceea să nu vă grijiți zicând, ce vom mânca, sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca? Căci toate aceste pământii le caută. Căci știe Tatăl vostru cel ceresc, că vă trebuiesc aceste toate. Deci căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui, și aceste toate se vor adăuga vouă. Dreptaceea nu vă grijiți de ziua de mâine, căci ziua de mâine va griji de ale sale; ajunge zilei răutatea ei" (Mat. 6, 25—34). — Și apoi tot Isus a zis: „păziți-vă și vă feriți de lăcomie, căci nu este viața cuiva în prisosința avuției sale, și a zis pildă către ei zicând: unui om bogat foarte, îi rodise țarina și cugeța într-o sine zicând: ce voi face, căci nu am unde aduna rodurile mele? Și a zis: aceasta voi face: sparge-voiu jirnițele mele și mai mari le voi zidi și voi strânge acolo toate rodurile mele. Și voi zice sufletului meu: suflete, ai multe bunătați strânse pe mulți ani; odihnește, mănâncă, bea și te veselește! Iar Dumnezeu i-a zis lui: nebune, într-o noapte vor să ceară sufletul tău dela tine, dar cele ce ai gătit ale cui vor fi? Așa este cel ce strânge lui-și comoară, iar la Dumnezeu nu se îmbogățește. . . . Vindeți avuția voastră, și dați milostenie. Faceți-vă punji cari nu se învechesc, comoară care nu se împrăstiează în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu o strică. Căci unde este comoara voastră acolo va fi și inima voastră" (Luca 12, 15—21, 33—34). — Lucrați așa până aveți vreme, căci ziua de mâine pentru nimeni nu e sigură.

Iubiților Frați și Fii! Iată v'am arătat ce trebuie să faceți ca să fiți sfinți, și prin viața pământească să vă puteți câștiga fericirea cerească. La 2 Aprilie se începe anul sfânt, împlinindu-se nouăsprezece veacuri de când Mântuitorul nostru Isus Cristos pentru unul liecare din noi, din dragoste și-a vărsat prețiosul Său sânge și a pălinit și a murit pe lemnul crucii. — Să ne curățim sufletele prin sf. Mărturisire și spre a ne întări în virtuți și fapte bune să ne spovedim și cuminecăm mai des în acest an sfânt. Și din tot ce câștigăm să dăm zeciuială bunului Dumnezeu. Nu e mult să cercăm un an întreg, anul acesta sfânt, și să dăm regulat și din toate zeciuiala și ne vom convinge că Dumnezeu adevăr este și adevăr grăiește

și amăsurat promisiunii sale, dacă îi vom da partea sa, ne va binecuvânta și nu vom duce lipsă. — Până acuma ați făcut contrarul și nu ați plinit porunca aceasta a bunului Dumnezeu și v'ați putut convinge că din zi în zi tot mai rău vă merge. Acum probați măcar un an și vă veți convinge, că cele ce eu însumi, Arhiereul vostru le plinesc și vă învăț să le pliniți, sunt mai bune, și dacă le veți plini și veți da lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu, vă va merge bine și aci pe pământ și veți înainta în bunăstarea sufletească și trupească din zi în zi și biserica va fi loc de tămăduire pentru voi și de acolo, dacă împlinirea poruncilor nu cu mândria Fariseului, ci cu umilinta și cu părerea de rău a Vameșului o veți împreuna, totdeauna vă veți întoarce la casele voastre îndreptați și cu sufletele voastre pline de adevărată mângăiere, pe care o avem numai când împlinim cele poruncite de Domnul. — Dreptaceea vă zic cu Sf. Apostol Pavel: „Cele ce ați învățat și ați primit și ați auzit și ați văzut la mine, aceste să le faceți și Dumnezeuul păcii va fi cu voi" (Fil. 4. 9).

Darul Domnului nostru Isus Cristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu voi cu toți. Amin.

Dat în Reședința Noastră episcopescă în Dumineca Vameșului și a Fariseului din anul Domnului 1933 și al Episcopatului Nostru al XXI-lea.

ss. EPISCOP VALERIU TRAIAN.

Nr. 214—1933.

Ordin.

Aceasta Epistolă pastorală se va citi în toate bisericile parohiale în 5 Februarie 1933 Dumineca Vameșului și a Fariseului, iar în bisericile din filiale în Dumineca următoare.

Oradea, la 1 Februarie 1933.

SS. EPISCOP VALERIU TRAIAN.

Concurs la post de cantor

Pentru ocuparea postului de cantor la biserica gr.-cath. din *Supurul de sus* se publică concurs până la 26 Februarie 1933. Dotația cantorală e: 6 jugh. arător, 2 jugh. rât și ștolele stabilite. Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile în scris ori verbal până la termenul pus.

Curatorul parohial *Supurul de sus*.

Problema cotidianului la București

Se știe cu cât entuziasm a hotărât congresul general al AGRU-lui, ținut la 27 Nov. 1931 în Oradea, înființarea unui cotidian catolic la București. Cu pregătirea terenului și cu elaborarea unui proiect de bază prin care să se arate temeliile de existență și puțința realizării unui astfel de organ puternic de activitate bisericească, a fost încredințată o comisiune destul de vastă, compusă din mai multe personalități și oameni ai presei noastre, al cărei nucleu îl forma, fără îndoială, Comitetul diecezan al AGRU Oradea, sub presiunea Exc. Sale episcopului Dr. Valeriu Tr. Frențiu ca patron al mișcării.

Comisiunea și-a făcut datoria: a ținut mai multe ședințe, a elaborat un memoriu, în care se arată, cu argumente temeinice, nu numai imperioasa necesitate și puțința de înfăptuire a ziarului, ci și felul lui de organizare, până la detalii. Memoriul s'a trimis, după cum era firesc, tuturor factorilor cu răspundere și instituțiilor vizate în chestiune, și anume: Ordinarietelor române unite și celor două de rit latin din Vechiul Regat (București, Iași), tuturor Comitetelor diecezane ale AGRU-lui (Blaj, Gherla, Lugoj, Maramureș), Institutului »Presa Bună«, Societății de editură »Sf. Unire« Blaj, Asociațiunii pentru cultura poporului din Maramureș.

Răspunsuri au sosit prompt dela Exc. Lor Metropolitul Blajului și al Bucureștilor, Exc. Lor Dr. Iuliu Hossu al Clujului și Dr. Mihai Robu al Iașilor, dela »Presa Bună« Iași, și — atât. Dela celelalte instituții, îndeosebi dela Comitetele diecezane ale AGRU pe al căror concurs se conta foarte mult și dela cele două instituții vizate: Societățile de editură: »Sf. Unire« și »Astra Maramureșană«, n'a intrat la comisiune până azi nici un răspuns.

Răspunsurile intrate recunoșteau toate măreția ideii, dar între actualele împrejurări financiare și economice caracterizau străduințele și propunerile Comisiunii orădane drept prea optimiste și irealizabile.

Comisiunea a ținut apoi cu reprezentanții Comitetului Central al Agrului din Cluj și cu câțiva oameni ai presei din Blaj, o ședință în Oradea, în care ședința s'au adus mai aproape de realitate sumele preliminate, de sigur cu un optimism exagerat, de către comisiunea orădană. Aci lucrurile s'au oprit. Se aștepta convocarea unei ședințe plene cu participarea tuturor cari puteau da un sprijin și un sfat în marea problemă ce ne preocupă, la Cluj, la Blaj ori la București. Ea n'a mai fost convocată. De sigur și pentru că Comisiunea orădană și-a pierdut din sânul său, pentru pricini ale căror rădăcini se întind tocmai până la congresul din 1931, — persoane-resorturi de entuziasm foarte importante — fiindcă, să se știe, această problemă nu se poate realiza decât prin entuziaști și oameni de credință, — cât și pentru faptul că, în urma studierii problemei, s'au arătat și piedecile, nu într'atât cele de ordin material-financiar, pe cari le-ar fi învins entuziasmul, cât, în deosebi, cele de ordin moral.

Lansatorii ideii cotidianului nu și-au dat seama dela început, ori poate n'au crezut, că se vor ivi greutăți de ordin moral de neînving. Aminim aci pe două mai principale:

1. pe cea cu caracter politic: Politicianii nu văd

cu ochi buni nașterea unui cotidian catolic, care le-ar sustrage, poate, nu numai un considerabil număr de cititori, — voind să fie cotidianul proiectat la nivelul ori căru cotidian din capitală — dar, probabil, și un considerabil număr de adepți de idei;

2. pe cea cu caracter religios-bisericesc: Să vorbim deschis: Înființarea unui cotidian catolic la București ar însemna, prin înșșași firea lucrului, deplasarea centrului de gravitate al bisericii noastre catolice române dela istoricul și tradiționalul Blaj la București, ceace, va înțelege ori cine, încă nu se poate împăca cu sensibilitatea și susceptibilitatea excesiv de delicată a acelor, cari Blajului nostru unit numai de acum înainte îi întrezăresc și-i doresc un rol și un viitor cu adevărat strălucit și central în istoria religioasă a neamului.

Nu veți găsi nicăiri mărturisite în scris ori cu cuvântul aceste obstacole; este însă impresia personală a subsemnatului, că toate celelalte piedeci de natură economică, ori financiară, până și gelozia propriei existențe a tuturor organelor mici și mari de publicitate ale Bisericii noastre, sunt de puțină însemnătate pentru biruința ideii și ușor de învins; cele reale și cu adevărat grele sunt cele două amintite. Oamenii mai mult simt decât spun, și numai naivii umblă cu sufletul pe buze.

Iată cum se prezintă în adevărata ei lumină chestiunea cotidianului nostru. — Și prin urmare, nu e nimic de făcut? Ba da. Însă trebuie s'o înceapă curajoșii, optimiștii, entuziașii. Întâi cu un săptămânal, poate; pe urmă ziarul, de va fi viabil, el însuși își va elupa dreptul la existență. De va fi ceea ce trebuie să fie, de vor vedea iubitorii de neam și biserică, că acest ziar reprezintă o concepție, care ne lipsește și de care avem nevoie azi, de vor vedea că înlocuiește, ba întrece, ca mijloc de informație sigură și promptă, ca mijloc de formare și educare culturală și religioasă, pe toate celelalte, de vor vedea că e în slujba adevărului, și al binelui, el însuși își va impune și asigura existența.

Deci cei optimiști să înceapă. Pe aceștia îi bănuim în sânul organizației noastre din capitală. Putem să zicem și despre acest lucru ce-a zis Gamaliel despre opera apostolilor lui Isus: De va fi acest lucru dela oameni, dela sine se va risipi, iar de va fi dela Dumnezeu, nu-l vor putea risipi toți cei ce i se vor pune împotriva. Entuziaștii, deci, la faptă!

P. Dr. Tăutu,
membru în com. presei.

Misiuni la Santău-Tășnad.

Cu începerea anului s'aa reluat și Misiunile populare. Pentru ca acest providențial mijloc de refacere sufletească să aibă un efect și mai simțit în inima participanților, s'a căutat a li se da misiunilor un timp mai îndelungat, și anume de șapte zile întreagă, sau de nouă, dacă se consideră începutul lor precum și încheierea, după un program bine stabilit.

Deoarece pe mulți dintre cititorii Vestitorului i-ar interesa, credem de bine a expune acest program.

Deschiderea se face Sâmbătă seară la o oară potrivită cu împrejurările. E foarte bine să se înceapă cu binecuvântarea euharistică, care, din fericire, s'a introdus și în Dieceza noastră. După binecuvântare se ține predica de deschidere a Misiunilor, despre

scopul și însemnătatea lor, și modul de a le face cu folos.

Duminecă. După Utrenie, la Liturghie se va ține întâia predică misională, despre strânsele legături ale omului cu Dumnezeu. După masă, la înserat, se va face adunarea tuturor asociațiilor de pietate din parohie, la care predicatorul va expune adevăratul înțeles al asociațiilor pietiste, însemnătatea și marile rol ce-l au în viața creștinească.

De membrii asociațiilor se va sluji parohul ca de tot atâtea unelte, cu cari să pună satul sau parohia în mișcare pentru a participa cu mic cu mare la acest mare dar al lui D-zeu. Seara se va ține Paraclisul Prea Curatei și a doua predică misională, despre obligațiunile grave ale omului pe pământ față de Dumnezeu, cari obligațiuni se carentrează în aceia de a face sau de a îndeplini cu desăvârșire voința lui cere sfântă. D-zeu își arată voința prin mintea ce ne-a dat-o, sau dreapta judecată, și prin revelațiune. Revelațiunea se concretează în cele zece porunci, iar Hristos poruncile le-a concentrat în iubirea către D-zeu și către aproapele. Un predicator brav și bine pregătit va ști să cuprindă armonios și plăcut acest câmp vast.

Luni. La liturghie vor lua parte toți copiii de școală și predicatorul le va ține o instrucțiune potrivită lor, mai ales asupra poruncii a patra. Va îndemna călduros pe copii ca să spună părinților și fraților și surorilor mai mari, că Bunul D-zeu îi cheamă pe toți la biserică, mai ales seara când se țin predicile misionale. În timpul zilei misionarul împreună cu parohul va vizita acele familii din parohie, cari ar avea nevoie de îndemnuri și de sfaturi pentru îndreptarea lor creștinească. De aceea parohul de mai înainte își va face un tablou al acestor familii. Seara paraclisul Prea Curatei și a treia predică misională, despre Biserica lui Hristos. călăuzitoare legală în a face voința lui D-zeu pe pământ. Trebuie accentuat, că această Biserică e numai cea catolică. Socot de o neapărată trebuință predica despre Biserica lui Hristos, adică cea catolică, în haosul atâtor confesiuni, cari înșeală pe sârmanii oameni.

Marți. La liturghie se va ține instrucțiune tineretului. Atâtea subiecte frumoase și folositoare se pot tracta, dar mai ales să se tragă atenția tinerilor asupra primejdiilor mai principale ce îi înconjoară. În timpul zilei ca și Luni. Seara paraclisul și a patra predică misională, despre păcat.

Miercuri. La liturghie bărbații și femeile vor avea o instrucțiune specială asupra datorțiilor soților între ei și față de copii. După amiază se va face pregătirea elevilor de școală la mărturisire și cuminecare și apoi se vor și mărturisii, acei cari s'au mai mărturisit. Seara paraclis și a cincia predică misională, despre mărturisire și cuminecare.

Joi. La liturghie se vor cumineca copiii, ținându-le predicatorul o scurtă îndemnare de a se cumineca cât mai vrednicește, ca de pildă: Lăsați pe prunci să vină la mine. Se obișnuiește în țările catolice să se binecuvinteze toți pruncii din parohie, și chiar și cei din leagăn. De aceea înainte de deslegare se va face această binecuvântare, adaptându-se rugăciunile dela păruzeci de zile asupra pruncilor. Aceasta pe lângă că e ceva de laudat și folositor, are o deosebită înrăurire asupra părinților pruncilor. După masă se vor face mărturisirile tineretului, iar seara paraclis și predică misională, despre moarte și judecată.

Vineri. Înainte de liturghie se vor face și ceva mărturisiri, cât va permite timpul. Liturghia de Vineri să fie aplicată pentru odihna decedaților din parohie. Cuvântarea dela liturghie va fi asupra sufletelor din focul curățitor, mai ales combătând superstițiile și arătând adevăratul mod de a le ajuta. După masă mărturisirea bărbaților și a femeilor. Seara paraclis și a șaptea predică misională, despre Cer și Iad.

Sâmbătă. Înainte de liturghie se va mărturisi cât va permite timpul, iar la liturghie se va ține cuvântarea despre însemnătatea cultului Inimii lui Isus în legătură cu Taina Euharistiei. Iubirea lui Isus să miște inimile cari ar mai fi rămas îndărătnice. Înainte de deslegare se va binecuvânta o icoană a Inimii lui Isus, ca amintire a constiințirii familiilor din parohie Inimii pre sfinte și se va zice în comun rugăciunea de consacrare. Să se îndemne cu căldură credincioșii să-și procure o icoană cât de simplă și să o cinstească în familiile lor. Hristos a făgăduit neprefiute daruri închinătorilor Inimii lui prea sfinte.

După masă mărturisire pentru bărbați și femei, seara se va ține înseratul și a opta predică misională, despre patimile Domnului.

Duminecă. Înainte de liturghie să se mărturisească toți câți vor fi de mărturisit. La liturghie se va face predica de încheiere propunând mijloacele de a păstra foloasele misiunilor, adică tăria credinței, frecventarea bisericii, rugăciunea și cultul Prea Curatei. E de dorit ca încheierea să se facă cu cuminecare generală. Se va sfinți crucea, făcută anume în amintirea Misiunilor. Predicatorul, dacă are facultate, va da Binecuvântarea papală, cu indulgență deplină.

Ar fi nespuns de bine, permițând vremea, dacă totul s'ar încheia cu o procesie impunătoare Euharistică pe străzile parohiei și cu binecuvântarea cu sfânta Taină.

E încărcat acest program și poate la întâia privire, pentru cei neobișnuși, e prea lung; dacă însă se execută bine ne dă roade foarte îmbucurătoare în inimile participanților.

În țările catolice Misiunile țin două, trei și chiar patru săptămâni; noi să ne mulțumim cu una deocamdată, sau numai cu trei zile întregi sau cinci cu începutul, și încheierea. Nu merită să fie numite misiuni cele ce țin o zi sau două.

La buna reușită a misiunilor concurează hărnicia parohului ca să le pregătească de timpuriu, iar în urma lor să păstreze roadele culese; un iscusit predicator: și mai mult decât orice e harul lui D-zeu. Acest har trebuie cerut cu multe rugăciuni în tot timpul misiunilor.

După acest program Misionarul diezezan P. Neculăș a ținut Misiunile din Santău Tășnad — dela 14—22 Ianuarie și au reușit peste orice așteptări. La predicile de seară biserica a fost totdeauna plină. S'au cuminecat 1648 de persoane. Procesiunea euharistică de încheiere, cu toate că vremea a fost neprielnică, a reușit impunătoare. A fost dus în triumf Euharisticul Hristos prin satul Santău în mijlocul cântărilor sacre, a rugilor evlavioase, și a două muzici instrumentale. Fetițe plâpânde și nevinovate, îmbrăcate frumos în alb, l-au încunjurat cu dragălașie. Romano-catolicii în frunte cu Parohul lor au luat și ei parte la procesiune. Într'un cuvânt s'au petrecut momente de entuziasm înălțător.

Au concurat la buna reușită a acestor sfinte zile pe lângă zelul parohului local D-I Florian Găvrilaș,

protopop onorar, P. Câmpean din Săuca, P. Trușăș din Săuca, P. Vereș din Hotuan, P. Nemeș din Silvaș, Rev. -simul D-I Protopop districtual Cupșa. Pentru pregătirea fineretutui la cântări și la procesiune s'au îngrijit frumos

D-I Director al școlii primară Marchiș, împreună cu D-na și Domnișoara învățătoare, precum și D-I Notar Pop. Acele zile vor rămânea adânc întipărite pentru multă vreme în inimile credincioșilor Sântăuani.

Din lumea catolică.

Iugoslavia. Episcopii Iugoslaviei au ținut în Decembrie 1932 o conferință comună publicând în urma lor un protest solemn împotriva violenței făcute bisericii catolice pe tot tărâmul activității ei. Din textul protestului vedem cari anume sunt lipsurile de cari se plâng arhieriei catolice.

Capul bisericii catolice și sfințele ei instituții sunt atacate în public fără împiedecări legale. Drepturile bisericii catolice și ale părinților catolici la învățământul religios în școlile tuturor gradelor nu sunt respectate. În multe cărți școlare învățătura bisericii catolice se atacă greu, iar multe fapte istorice se propun cu totul alterate spre dăuna catolicismului. În școlile cu elevi exclusiv sau în majoritate catolici posturile sunt complectate cu învățători acatolici. Desvoltarea corporală a finerimii se încredințează din partea statului ca un monopol organizației Socol cu principii cu totul naturalistice și ireligioase. Episcopii, preoții și membri număroși ai inteligenței catolice sunt insultați și persecutați pe baza unor denunțaiuni cu totul nedrepte, cari împiedică pacinica cooperare a bisericii și a statului.

Lucrul cel mai anormal este, că protestul după ce fusese tipărit în ziare, a fost confiscat imediat de censura statului la Agram. Vrea să zică, catolicii nici nu mai au dreptul să se plângă de nedreptățile făcute lor cu călcarea drepturilor celor mai elementare. Asemenea, broșura episcopului catolic de Veglia Srebrnik despre libertatea datorită bisericii catolice în viața cetățenească a fost confiscată imediat după ediția ei în public.

În armata iugoslavă toți generalii sunt numai ortodocși, funcționarii în ministere și în alte oficii centrale sunt 90 procente ortodocși, deși numărul catolicilor este numai cu câteva sute de mii mai mic decât al ortodocșilor.

În timpul din urmă din partea guvernului au fost dizolvate toate societățile catolice, chiar societățile ocupate numai cu cântarea bisericească; — vedem din toate acestea că în Iugoslavia o luptă »culturală« împotriva bisericii catolice este în înflorire.

În ținutul numit Bacica s'au luat cu deasila bisericii catolice, fără despăgubire, în anii 1921 și 1922 450 de Hectare de pământ cu tot inventarul din proprietatea școlilor catolice, apoi 49 de edificii școlare și 43 de case pentru învățători sau cantori. Asemenea s'a făcut în ținuturile Banatului și Baroniei. În Bacica Surorile școlare numite de Notre Dame aveau 21 de școli în edificiile lor proprii, astăzi numai o singură dintr'aceste școli este în mâinile Surorilor, celelalte 20 sunt »ale statului«. Organizația catolică gimnastică Orel (Vulturul), care era adăpostul catolicilor spre a nu intra în ireligiosul Socol, a fost dizolvată printr'o lege pentru a sili pe catolici să intre în Socol.

Polonia. Acțiunea catolică recomandată de Sfântul Părinte este organizată aproape în toate parohiile polone. Se clădesc numeroase case pentru adunările societăților catolice spre a avea totdeauna locuri potrivite pentru teatre, filmuri și serbări catolice. Societatea »Caritas« este foarte bine organizată și stăruiește

acum mai ales să dea ocupație oamenilor fără muncă. Așa s'au înființat magazine cu îmbrăcăminte și cu merinde sau chiar bucătării parohiale, mai ales spre a ca mai bună mâncare copiilor de școală. Populația catolică sprijinește voioasă aceste institute. În timpul delor din urmă zece ani numai la Varșovia s'au clădit 21 de biserici noi, iar în Polonia întregă s'au restaurat vreo mie și cinci sute de biserici distruse pe timpul războiului. Număroase biserici noi se clădesc în părțile resăritene ale țării în vecinătatea frontierei rusești. Totuși agenții bolșevicilor desfășoară o propagandă vie în mijlocul populației catolice, îndreptându-se mai ales împotriva religiei. Scriitorii favorabili bolșevicilor atești primesc chiar bani de la Moscova. Episcopatul catolic stăruiește acum mai ales pentru a fonda la Varșovia un mare ziar catolic zilnic.

Russia. În ciuda tuturor credincioșilor bolșevicii au declarat și acest an cele două zile de Crăciun 25 și 26 Decembrie zile de muncă. Afară de aceasta cu ajutorul instrumentelor Radio au publicat, cel puțin în Germania, tocmai acele două serbători creștinești conferințe ireligioase. Pecând în Russia însăși așa numiții copăcei de Crăciuni sunt aspru opriți și se pedepsesc chiar aceia cari sunt prinși de poliție cu o ramură de brad în zilele Crăciunului, la granița polonă bolșevicii țin grămăzi mari de brazi spre a-i vinde împreună cu găștele îngrășate anume pentru Crăciunul străinilor.

Învățul German Dr. Ziegler a scris o carte strict științifică despre ateismul bolșevicilor. El arată într'însa cu toate amănuntele, organizația foarte dibace a acelu sistem destructiv, felul și mijloacele propagandei, legătura ateștilor cu presa, cu tehnica, ba chiar cu institutele științifice, stăruința de a câștiga pentru ateism tinerețea și femeile, formele detaliate de a se lupta cu feliuritele confesiuni religioase, stricta supraveghiere a progresului ideelor ateistice în mijlocul poporului. Toate aceste le arată autorul pe temelia citatelor luate din scrierile ateștilor oficiali, lăsând la o parte cu totul chestia socială a comunismului.

Trebue mărturisit, că toate măsurile luate de bolșevicii atești sunt adevărate modele în felul lor, meditate cu cea mai mare istețime, totuși le lipsește un lucru și anume lucrul cel mai principal — dovada că Dumnezeu nu există. Punctul de eșire al bolșevicilor este sila crudă, cu care ideea lui Dumnezeu trebue distrusă în oameni, iar încercările de a aduce dovezi împotriva existenței lui Dumnezeu nu merită nici o atenție serioasă. Așa înțelegem foarte ușor, că acea propagandă a bolșevismului ateist a stărnit, în ciuda autorilor ei, în mijlocul poporului o vie reacție și organizațiile ateiste nu odată se plâng de succese insuficiente. Adevărat este, că după planul alcătuit de bolșevici până la anul 1935 toate lăcașurile cultelor religioase de orice fel trebue să fie închise, iar preoții și alți frunțași ai vieții religioase trebue să fie surghiuniți. Fără biserici creștinii vor fi siliți să coboare în catacombe, iar preoții cari vor servi pe credincioșii noștri vor trebui să fie și mai eroici decât preoții cari rabdă astăzi persecuțiile din partea bolșevismului ateist.

China. Au trecut șase ani, de când Sfântul Părinte însuși a consacrat la Roma pe cei dintâi episcopi chinezi. Acum în ținutul supus episcopului indigen de Suanhwa Sântul Scaun a înființat un seminar diecezan, a cărui direcție se încredințează tot clerului chinez indigen. Seminaristii din șese vicariate apostolice vor găsi într'insul creșterea lor.

Africa. (Congo.) Știm cu toții cu câtă râvnă unii aderenți ai ateismului îndrăznesc a afirma, că omul originar era fără Dumnezeu. Drept dovadă a acestei afirmațiuni ateistii aduc unele triburi sălbatice, cari după placul lor, n'ar avea nici o idee despre vre un Dumnezeu. Intre alte triburi săbatice micul popor al pigmeilor în Congo părea a nu avea cunoștință despre Dumnezeu. Părintele Pavel Schebesta din congregația Cuvântului Dumnezeesc trăia acum doi ani întregi în mijlocul acelor negri a căror cultură se deosebește de cultura celorlalți negri așa ca cultura negrilor de a noastră. Scopul acestei visite cam prelungite era constatarea cunoștinței lui Dumnezeu la acel popor pitic. La început micii negri se țineau în mare rezervă față de musafirul lor, în curând însă Păr. Schebesta văzu lămurit, că și pigmeii dela Congo recunosc pe un Dumnezeu. Misionarul observa, că pigmeii făceau niște ceremonii ca la o jertfă oferind fructe. Când îi întrebă, pentru ce fac acele ceremonii, un bătrân se sculă în grabă și zise: »Toate acestea sunt ale lui Tore (numele lui Dumnezeu la Pigmei) Tore a făcut toate și copacii și strămoșii noștri. El vede și toate și aude toate, el vede, dacă face cineva ceva rău și pedepsește pe făcătorul de rele prin farmec.« Așa zice misionarul nostru în cartea sa editată despre visita la Pigmei la Brockhaus-Lipsca, la toți este răspândită credința într'o ființă superioară personală. Și obiceiurile de cult religios (jertfe) față cu acest Dumnezeu se arată la anumite prilejuri.

Păr. Schmidt din aceeași congregație a Cuvântului Dumnezeesc arătase de demult, că popoarele barbarice ale Patagoniei cunosc pe Dumnezeu, acum P. Schebesta din partea sa iarăși a dovedit, că bucuria ateistică despre pigmeii fără Dumnezeu era tot zădarnică.

Olanda. Parlamentul olandez a votat o lege, care pedepsește cu cel puțin un an de închisoare sau cu o amendă de cel puțin o sută de florini hula, adică înjurătura împotriva lui Dumnezeu. Un organ comunist olandez publicase anul trecut o serie întreagă de articole cu atacuri împotriva lui Dumnezeu. Și catolicii și Protestanții protestau împotriva acelei nerușinări, mai întâiu ziarul comunist se boicota în toate librăriile și chioșcurile, acum cu inițiativa deputaților catolici s'a votat legea contra hulei, cu voturile tuturor partidelor, afară de socialiști și comuniști.

America de Nord. Am aflat deunăzi, că ținutul Eskimoșilor a primit din partea Sfântului Scaun un episcop pentru țara din vecinătatea polului nordic. Va fi bine să știm că Eskimoșii au și un ziar »atuagagdliutet«, tipărit chiar în trei mii de exemplare. El se scrie și se tipărește la lumina lămpilor cu untură de pește și se aduce abonaților cu niște sănii cu câini. Ziua sosirii ziarului în mijlocul populației acelor ținuturi glaciale este totdeauna o zi foarte însemnată, deoarece numai așa polul nordic este în comunicație de știri cu restul lumii. Se zice că Eskimoșii citesc ziarul lor cu mare luare a minți. Dacă ne sunt la îndemână mijloace fără asemenare cu mult mai numeroase

și mai ușoare pentru a avea un ziar catolic în capitala țării, să stăruim, să apară cât mai curând, ca să nu fim dați de rușine din partea Eskimoșilor.

Germania. Spre a spori coloniile catolice în Germania, Monseniorul Maximilian Kaller episcopul Warmiei, a chemat în eparhia sa pe Părinții Cisterciensii din mănăstirea Hardehausen în Westfalia. Ei vor lua asupra-și înființarea unei colonii agricole și orticule la Schmolainen lângă orașelul Guttstadt în Prusia răsăriteană. Cisterciensii din zisa mănăstire se țin strict de vechea tradiție a ordului lor de a cultiva pământul cu propriile lor mijloace. Prin această practică ei au fost apostolii cei mai activi ai țărilor de pe malurile mării baltice între Odra și Vistula. Unde nu pristiiau alți misionari, veniau Cisterciensii cu munca lor agricolă și aveau reușită bună. Păgânii acelor ținuturi, mai ales în Pomerania a și în Brandenburg de astăzi, se împotriveau creștinismului cu o rezistență pasivă, care zădărniciau orice trudă a altor misionari. Ținuturile nordice erau mare parte mlăștinoase. Acolo se adăposteau păgânii. Misionarii nici nu puteau să-i găsească. Dar cisterciensii având ca datorie specială a ordului cultivarea țărilor celor mai sterpe, mergeau curajoși chiar în mlăștini și începeau cu greutate lucrarea lor. Așa păgânii cu încetul prindeau încredere și simpatie și se botezau. Călugării aveau un sistem pedagogic foarte practic pentru a forma pe păgânii barbari cu încetul în niște agricultori catolici. Așa principii Slavilor nordici chiar rugau pe călugării în reasa albă cu scapularul negru să vie și în principatele lor spre a înjgheba și acolo comunități catolice agricole, bogăția acelor ținuturi. Poate lumea de azi trece prea ușoratic cu vederea monumentele muncii civilizatoare a călugărilor cisterciensii în Germania nordică. Chiar azi, câte o dată viicultori ai Rinului în apusul Germaniei vin toamna în Germania răsăriteană în vecinătatea orașului Mezeritz spre a cumpăra poama coaptă în viile Germaniei nordice, sau răsăritene, care se amestecă foarte bine cu strugurii din viile Rinului. Dar acele vii sunt cele din urmă rămășițe ale muncii Cisterciensilor, cari cu munca lor au prefăcut valea mlăștinoasă a Obrei, afluentul Wartei, în niște șesuri roditoare. Cultura personală a poporului însuși nu s'a neglijat nici de cum. Când guvernul prusian în 1830 seculariză d. p. mănăstirea Cisterciensilor la Blesen, în satele supuse jurisdicțiunii ordului erau multe școli și nici un analfabet. Această tradiție vie se mai ține între catolicii acelor ținuturi cari înțeleg bine, că isvorul activității Cisterciensilor era acelaș ca și a Basilianilor de la Blaj: credința catolică.

Astăzi Cisterciensii în Warmia sunt chemați spre a aduna împrejurul lor tinerimea catolică lăsată în vremuri grele fără muncă. Să le fie urzită o reușită bună, dar fără catastrofele cari au nimicit mănăstirile catolice ale Germaniei prin vijelia protestantismului.

Societatea sântului Bonificaciu. Numai a treia parte a Germaniei este catolică. Imprejurările industriale ale țării fac, ca catolicii să se amestece din ce în ce mai mult cu protestanții. Așa astăzi, mai ales în nordul Germaniei 3,3 de milioane de catolici locuiesc între 38,8 milioane de protestanți.

Chair fără proselitism protestant această amestecătură este catolicilor foarte periculoasă. Mai întâiu câte o dată 200 ba chiar 500 de localități cu acatolici împrăștiați au numai o singură biserică sau capelă. Apoi indiferentismul religios al protestanților are ca sminteală continuă urmările cele mai dezastrușoare și

pentru catolici. Ei văd mase de oameni, care se mai chiamă creștini, dar se țin departe de orice practică religioasă. O astfel de pildă are în sfârșit un rezultat fatal. Catolicul la început mai simte ceva dor de biserică, cu încetul însă și el se lasă de practica religioasă și se face ori cu totul areligios, ori ia parte la serviciul protestant. Așa cunoscătorii vieții religioase în Germania zic, cu drept cuvânt, că diaspора noastră este o prăpastie, care înghite mii de suflete catolice.

La adunarea generală a catolicilor germani la Regensburg 1849 s'a întemeiat societatea Sântului Bonifaciu, apostolul Germaniei, cu scopul de a lua asupra-și grija religioasă a catolicilor împrăștiați. Ea cuprinde azi toate diecezele germane, apoi unele austriace, Dania, Danzig, Luxemburg și în timpul din urmă a fost introdusă, cu voia convenită a arhierilor respectivi, și în Banat și în Bucovina.

Până azi s'a dat ajutor la peste patru mii de localități cu catolici împrăștiați, și chiar astăzi o mie și o sută de asemenea localități au nevoie de ajutorul societății.

Oricărui catolic îi este ușoară conlucrarea cu societatea aceasta; o mică rugăciune poate face ficare om de bună voință și bani pentru o mică pomană lunară sau anuală găsește asemenea fiecare catolic.

Spre a îndemna membrii săi la o activitate rodnică și spre a câștiga membri noi societatea se folosește de presă. Pentru toți membrii iese fiecare a doua lună ziarul sf. Bonifaciu în 500 de mii de exemplare, cu prețul de 2,40 de mărci pe an.

Spre a da societății viață mai ageră ea se împărțește în mai multe grupuri. Grupul academicianilor are revista sa proprie cu patru caiete pe an, editate în 23 de mii de exemplare. Școalele superioare (gimnaziile, liceele, școalele reale) primesc iarăși o revistă a lor în 6 caiete pe an tipărite în 50 mii de exemplare. Pentru copii școlari cari colectează spre folosul societății și dau pomeni din partea lor, se editează o revistă în 12 broșure pe an în 766 de mii de exemplare. Pentru grupul preoților se tipărește o dată pe an o broșură în 23 de mii de exemplare. Silesia cu o mare diasporă proprie are și o revistă proprie lunară, cu 23 de mii și 800 de exemplare.

Austria editează două reviste lunare, cari se mai tipăresc la Praga în Bohemia.

Colectele se fac în zilele hotărâte de episcopi în biserici sau din partea membrilor pe case. În anii din urmă comitetul directiv trimite și pe preoți aleși de dânsul în ținuturi mai bogate ale Germaniei pentru așa numitele zile ale sântului Bonifaciu spre a predica spre folosul unor parohii sărace anumite. Această măsură s'a arătat a fi foarte bună și cu succes.

Un grup deosebit al societății, St. Bonifatius-Sammelverein, adică grupul culegerilor mici, adună pretutindeni mărci poștale stampilate, staniol, dopuri uzate, bucățile de metal și alte rămășițe de valoare. Vânzarea acestor mărunțișuri încă dă un venit cam însemnat.

În sfârșit mai are societatea trei grupuri pentru furnizarea obiectelor gata, necesare în diaspora germană, societatea paramentelor pentru paramente, care putu aranja chiar două expozițiuni ale lucrurilor sale; al doilea, societatea apostolelor acului, care furnizează mai ales lingerie pentru copiii cei mai săraci ai diasporei și al treilea, fundațiunea sub numele Păr. Alban Stolz, renumitul scriitor catolic popular, pentru răspândirea cărților religioase în diasporă și pentru înființarea bibliotecelor catolice.

La dispoziția societății este o proprie tipografie, o legătorie de cărți, o librărie și un propriu antiquariat, acum cu 150 de mii de tomuri.

De vreo 50 de ani tipografia editează un ziar deosebit de Duminică »Leo«. Cerințele prezintate societății sântului Bonifaciu sunt foarte însemnate. Pentru anul trecut 1932 episcopii germani arătașeră trebuința urgentă 94 locuri noi de parohi ori de vicari locali, 168 de biserici ori capele noi, 85 de case parohiale, 10 azile de copii, și 133 de școli primare.

Creșterea catolică a copiilor întâlnește greutăți cam mari. După constatarea mai nouă a societății s. Bonifaciu 9635 de copii catolici trebuiau să frecventeze școli protestante, dar fără învățatura religiei catolice. Spre a ajuta pe astfel de copii, societatea deschide, după puțință, institutele de pregătire pentru întâia sf. împărteșenie, unde catolici fără lecțiuni școlare în școlile lor sunt primiți cel puțin pentru câteva luni spre a se pregăti pentru sf. cuminicătură. Alți copii fără religie catolică în școală sunt plasați din partea societății în familii catolice și frecventează școala catolică locală; așa d. p. grupul societății de Trier al plasat în familii de la 1926—1930, 728 de copii, grupul Münster 380 de copii.

Venitul total al societății pentru 1931 era 3,544.644 de mărci și 96 de fenigi. Față cu anul trecut venitul scăzuse, criza financiară aruncă pretutindeni umbrele sale fatale. Din partea sa societatea face toate economiile posibile și contruește, în anii din urmă, mai toate bisericile fără turnuri.

Să nu uităm, că biserica catolică a fost despoiată strașnic în urma apostasiei lui Luther, asemenea în urma războaielor napoleonice, când francezii au luat tot malul stâng al Rinului, iar principii s'au îndemnat pentru pierderi prin secularizarea bunurilor bisericesti pe malul drept. Pagube însemnate a adus iarăși bisericii catolice inflațiunea după războiul mondial.

Afară de aceasta catolicii în de obște sunt în Germania partea mai puțin bogată. Mai ales în Prusia erau cea mai mulți cetățeni de clasa a doua. Frideric al doilea dădu ordin ca nici un catolic să nu aibă un loc de funcționar cu o leafă mai înaltă de 300 de taleri pe an. Înainte de războiul mondial chiar locurile mijlocii de funcționari erau ocupate mai numai de protestanți.

Cu atât mai mângăietor este rezultatul obținut de societatea sf. Bonifaciu în ciuda atâtor greutăți.

Noi Românii catolici ne aflăm în greutăți și mai mari decât Germanii catolici. Ei tot fac o a treia parte a populației țării lor, pe când la noi avem 3 milioane de catolici la o populație de 17 milioane.

Dar, adunarea generală a Agrului nostru la Aiud ne umple inima cu speranța cea mai dreaptă, că vom dobândi cu ajutorul lui Dumnezeu reușită așa de bună ca frații catolici din Germania.

Păr. Felix Wiercinski, S. I.

BIBLIOGRAFIE

— Prescurtare de istorie sacră, lași, „Presa Bună“, 91 p. cu 32 figuri, prețul 6 lei. Textul acestei broșuri este reproducerea românească a broșurei: „Prescurtări de Istorie sacră“, de Dr Fr. J. Knecht, apărută în editura B. Herder din Freiburg. Această broșură în 98 pagini și 40 capitole redă pe scurt Istoria testamentului vechiu și nou. Un compendiu ce cuprinde tot ce trebuie să știe și are nevoie un creștin catolic din Sfânta Carte. Această cârtică merită să se bucure de o largă răspândire în mijlocul norodului drept credincios.

